

Column

### Van de nood een deugd maken



Nederland is een van de weinige landen in de wereld dat geen schoollunches kent. Lunches hier zijn een huisgemaakte boterham

of een suikerdrankje en een voorverpakte koek. Ook gaan veel kinderen zonder ontbijt naar school. Recent is een onderzoek gepubliceerd, en op het journaal uitgelegd door professor Onno van Schoijck, waaruit blijkt dat kinderen gezonder zijn én beter leren wanneer ze gezond eten. En het beste moment is de lunch. Kosten voor de ouders € 2 per dag. Zeg maar € 0,50 meer dan het suikerdrankje en die roze koek. Elke ouder, leraar, wetenschapper of politicus had dit vooraf ook kunnen bedenken, maar nu is het bewezen. Je zou zeggen: actie! Want onze schoollunch is niet gezond en we krijgen hier later hogere ziektekosten, moeilijk in het arbeidsproces plaatsbare kinderen, etc. van. Weten we ook al lang! Het Voedingscentrum heeft beschreven waar een gezonde schoollunch uit dient te bestaan. Moet alleen nog maar gebeuren.

Op 14 en 15 oktober zijn er, met het initiatief om kinderen een gezonde schoollunch aan te bieden, een heleboel kinderen éénmalig van een lunch voorzien op basisschool Het Kristal in Dordrecht en Kindercampus Molenkamp/Parkschool in Utrecht, door thuiszittende cateringmedewerkers die de overheid betaalt via de NOW. Blij de kinderen en hopelijk een stuk in de krant of op het jeugdjournaal. Maar volgende week is er weer niets. Nu zitten we in de tweede lockdown, waarbij de horeca enorm getroffen wordt, veel betaalde krachten met de NOW-regeling thuis. Met name de catering is de eerste lockdown nog niet te boven. 80% van de cateraars heeft geen werk. (Thuiswerken betekent minder mensen op de werkplek). De duurste component van een gezonde maaltijd is de arbeid. Groenten zijn niet duur, zeker niet als er creatief gewerkt wordt met rijpe producten en overschotten. Dus beste overheid, beste Paul Blokhuys, beste schoolbesturen, beste gemeentebesturen: maak een regeling waar door NOW betaalde cateraars gezonde maaltijden op scholen gaan leveren. En dat kan in grote schalen zonder plastic gedoe; kinderen kunnen zelf heel goed opscheppen, zeker met behulp van vrijwilligers. Maak de pauze langer, maak een watertap-punt en ga experimenteren. De uit-slag is al bewezen. Kinderen stuiten minder van de suiker die ze anders teveel krijgen. Om 7:00 's morgens minder stress in de gezinnen over het mee te nemen voedsel. En kinderen leren met gastvrijheid om te gaan. Serveren van eten. Even stil staan bij het eten. Tijd voor bezinning met elkaar. Samen eten verbreedt. En als dan al deze COVID-19 ellende achter de rug is; de NOW loopt tot de zomervakantie 2021. Dan gaan we evalueren. En dan is de uitslag bekend: het werkt! Hoe dan verder? Dat zien we dan wel. In ieder geval hebben we het dan goedkoop onderzocht. Werkelozen hebben nuttig werk gedaan en veel kindermaagjes gelukkig gemaakt.

En als we dan toch bezig zijn, het is ook al heel lang bewezen dat groene klassen beter presteren dan de klassen waarin een zielig plantje in de vensterbank staat dood te gaan. De zuurstof van de planten, de rust van een groene omgeving werkt echt. Inname Ritalin neemt af. Opeens bestaat ADHD niet meer en ruikt het ook een stuk frisser. En de grote grap is, al die producten komen uit ons mooie Westland. De plek voor de productie van Gezondheid en Geluk. Denk mee om dit uit te dragen. Maak Nederland de gezondste delta van de wereld!

Rob Baan, bestuurslid Glastuinbouw Westland

## Webinars vervangen dit najaar jaarlijkse Events Plantgezondheid, Water en Energie

Van oktober tot en met december organiseert Glastuinbouw Nederland in samenwerking met Delphy en de Business Unit Glastuinbouw van Wageningen University & Research een serie webinars. Deze online bijeenkomsten vervangen de jaarlijkse Events Plantgezondheid, Water en Energie. De webinars die eerder deze maand al hebben plaatsgevonden, zijn terug te kijken via de website van Glastuinbouw Nederland.

Vanwege de coronarichtlijnen van de RIVM is het organiseren van evenementen momenteel niet mogelijk. Maar onderzoeken gaan door en kennisoverdracht blijft ook in deze bijzondere tijden van groot belang. Gelukkig bieden webinars de mogelijkheid om informatie te kunnen delen en vragen over projecten te stellen. De workshops zijn bedoeld voor telers, beleidsmakers, leveranciers en andere betrokkenen bij de glastuinbouw. De presentatie van de webinars is in handen van de beleidsspecialisten van Glastuinbouw Nederland. Onderzoekers van Wageningen University & Research (businessunit Glastuinbouw) en Delphy verzorgen de toelichtingen op actuele onderzoeksprojecten.

### Webinars Energie

Een subsidieregeling voor LED-belichting is in de maak, maar met welk spectrum kunnen telers hun gewas optimaal belichten? Het eerste webinar over energie geeft antwoord op vragen als: hoe teel je met LED's en kan belichten op assimilatenbalans? De onderzoekers gaan in op deze aspecten op basis van de vele onderzoeken die momenteel lopen. Dit onderwerp is behandeld op 8 oktober, maar nog terug te kijken. Komende weken staan er nog twee webinars Energie op de agenda. Op donderdag 5 november (15.30 uur) is het onderwerp: Op weg naar een fosforvrije kas. Drie weken later (don-

derdag 26 november 15.30 uur) is het thema: Hoe zuinig CO<sub>2</sub> te doseren en met welke bronnen?

### Webinars Water

Doel van de webinars Water is om informatie te geven over het onderzoeks- en innovatieprogramma Glastuinbouw Waterproof. Op donderdag 1 oktober werd een webinar gehouden over watergebruik in emissieloze teeltsystemen en de beschikbaarheid van goed gietwater. Twee weken later, op donderdag 15 oktober, gingen onderzoekers van WUR in op emissiebeperking bij grondgebonden teelten. Op donderdag 19 november is het onderwerp Ion-specifiek telen. De serie wordt afgesloten op 10 december. Dan is het onderzoeksthema: Telen met toelating van meer natrium.

### Webinars Plantgezondheid

Voor plantgezondheid staan komende weken vier interessante online sessies op het programma georganiseerd met WUR, te beginnen op donderdag 29 oktober. Die dag is het onderwerp: 'Plaag- en ziektebeheersing in de glastuinbouw internationaal gezien'. In dit webinar worden deelnemers meegenomen in de ontwikkelingen naar een duurzame glastuinbouw in andere productielanden. Later dit najaar staan nog drie webinars over plantgezondheid op het programma. Op 12 november: Weerbaar substraat en weerbare planten. 3 december: High Tech en innovatieve technieken voor snelle scouting en diagnostiek. 17 december: Hygiëne tegen virussen en bacteriën. Alle webinars vinden plaats om 15.30 uur. Vooraf aanmelden is verplicht. Dat kan nu al digitaal voor alle online bijeenkomsten die de komende weken plaatsvinden. Er zijn geen kosten verbonden aan deelname. Alle informatie over de webinars is te vinden op de webpagina: [www.glastuinbouwwestland.nl/webinars/](http://www.glastuinbouwwestland.nl/webinars/).



De workshops zijn bedoeld voor telers, beleidsmakers, leveranciers en andere betrokkenen bij de glastuinbouw. Foto: James Teohart

## Klok toont of kweker al dan niet FSI-proof is

Royal FloraHolland maakt sinds afgelopen vrijdag op de veilingklok per kweker zichtbaar of deze de certificaten heeft waarmee aan de FSI-normen wordt voldaan. Dit doet het door het al dan niet tonen van het FSI-logo. Hiervoor moest de koper dat zelf afleiden uit de diverse certificaten op het klokfront.

Het vastleggen van de certificaten per kweker en het daaruit afleiden of een kweker aan de minimale FSI-criteria voldoet, wordt gedaan door Floricode. Floricode verzamelt en standaardiseert de gegevens van alle schema eigenaren (certificeerders)

van de voor FSI relevante milieu- en sociale certificaten en voorziet Royal FloraHolland van gevalideerde en actuele certificaat informatie. Dit zorgt ervoor dat de informatie die in de keten wordt verstrekt betrouwbaar is. Veel grote kopers op de marktplaats zijn net als Royal FloraHolland lid van FSI en committeren zich aan het inkopen op basis van FSI-criteria. Of een kweker voldoet aan de eisen van FSI, hangt af van zijn certificaten en het land van productie.

bron: Royal FloraHolland

# Ted van Luijk, 'ambassadeur' van de glastuinbouw: 'Geef scholieren de tijd zich te ontwikkelen tot nuttige arbeidskracht'

Onlangs organiseerde aubergineteler Ted van Luijk uit Wateringen een reünie van 'scholieren' die bij hem werkten toen hij nog tomatenteler was. "Dan hebben we het over een jaar of dertig geleden. Ze kwamen uit verschillende delen van het land", zegt Ted niet zonder trots. "Ja, sommigen zijn uiteindelijk in de glastuinbouw terecht gekomen, maar allemaal gaven ze aan dat ze hier hebben leren werken én in een leuke sfeer."

Het mag duidelijk zijn, Ted van Luijk is erg enthousiast over de inzet van scholieren op het bedrijf dat hij inmiddels heeft overdragen aan zoon Dennis. Dat was tevens de aanleiding voor de reünie van oud-medewerkers. "Zeker vandaag de dag is het belangrijk dat we scholieren een positieve indruk geven van de werkwijze en de diversiteit op een modern glastuinbouwbedrijf. Natuurlijk komen de jongeren in eerste instantie om te werken en geld te verdienen, maar dat neemt niet weg dat ze er wel degelijk voor openstaan om wat meer over de sector en het bedrijf te weten. Loyaliteit met de glastuinbouw is erg belangrijk. Die interactie tussen werkgever of bedrijfsleider met de scholieren gebeurt te weinig, zo is mijn ervaring."

### Ruimte zich te ontwikkelen

Een gemiste kans, vindt Ted, omdat er voor de glastuinbouw het nodige te winnen valt. "Als je scholieren weet te motiveren, dan zien ze ook de carrièrekansen in de sector. Ik ken er genoeg die als scholier zijn begonnen en nu bedrijfsleider zijn, of zelfs partner binnen een maatschap. Daarvoor is de basis al gelegd toen ze voor hun eerste zaterdagbaantje binnenkwamen."

Essentieel voor het werken met deze doelgroep is volgens Ted van Luijk dat ze de ruimte krijgen om zich te



Ted van Luijk: "Als je scholieren weet te motiveren, dan zien ze ook de carrièrekansen in de sector."

Foto: Marjolijn van Woerkom (Meerdrads)

ontwikkelen. "Houd nieuwkomers goed in de gaten, stuur ze gewoon wat eerder weg als ze het zwaar hebben de eerste tijd. Vervolgens heb je snel genoeg in de gaten wie de doorpakkers zijn. Zij ontwikkelen zich dan tot nuttige arbeidskrachten en wellicht tot vaste medewerkers in een later stadium. Maar voor alle scholieren is het belangrijk dat je een goede werksfeer creëert en ze meeneemt in de fascinerende wereld van de glastuinbouw. Een project als Go Go Greenhouse kan daar een belangrijke bijdrage aan leveren."

### Goed daglicht

De glastuinbouw als leerschool, dat is wat we moeten uitdragen met elkaar, vindt Ted. "Op de reünie was ook een

scholier aanwezig die ik regelmatig op televisie zie als adviseur van een minister. Hij wist nog dat er een prima werksfeer was op mijn bedrijf en dat ik hem altijd netjes betaalde. Die indruk is dus goed blijven hangen. Zo zet je de glastuinbouw in een blijvend goed daglicht."

## Boeren en tuinders delen 45.000 appels uit op scholen en instellingen

Boeren en tuinders hebben op dinsdag 13 oktober, tijdens de Dutch Food Week, tienduizenden appels uitgedeeld bij verzorgingshuizen, scholen en voedselbanken in hun eigen regio. LTO Noord, LLTB en ZLTO willen Nederlanders de waarde van onze boeren en tuinders laten zien en proeven, omdat juist nu gezond en betaalbaar voedsel belangrijk is voor iedereen.

Op veel locaties in Nederland werden appels uitgedeeld. Zo gingen boeren en tuinders langs bij onder andere verzorgingshuizen, woongroepen, ziekenhuizen, de voedselbank en scholen. Dirk Bruins (voorzitter LTO Noord): "We verbinden zo op een positieve manier de agrarische sector met burgers en consumenten en we kunnen tegelijkertijd laten zien en vertellen wat de agrarische sector voor de lokale gemeenschap betekent. Juist ouderen, zieken of hulpbehoevende hebben het moeilijk in deze tijd en daarom wilden we iets positiefs voor hen doen."

Lekker en gezond voor ons allemaal Elke dag zorgen boeren en tuinders voor gezond en betaalbaar eten. "Wij zeggen niet voor niets boeren en tuinders houden Limburg gezond", zegt LLTB-voorzitter Léon Faassen. "Maar dat geldt natuurlijk niet alleen voor de Limburgse agrarische ondernemers. Collega's door het hele land zijn dag in dag uit bezig een bijdrage te leveren aan de oplossingen voor tal van maatschappelijke uitdagingen."

in een kas zijn geweest. Ik vind het een uitdaging om daarmee aan de slag te gaan. Geen druk, maar stap voor stap, dat is de beste weg. Belangrijkste is hun eigen motivatie. Het is een groot verschil of ze zelf langskomen omdat ze wat willen verdienen, of dat ze zijn gestuurd door pa of ma, omdat ze anders te veel op de bank hangen. Leergierig, daar gaat het om. Vervolgens pak ik de rol van ambassadeur van de glastuinbouw wel op. Daar plukt ons bedrijf de vruchten van."

gen waarmee we als samenleving te maken hebben. Zorgen voor gezonde voeding is er daar slechts één van, maar wel een hele belangrijke." "Vers en gezond voedsel is de brandstof van ons dagelijks leven", stelt Wim Bens (voorzitter ZLTO). "Met deze maatschappelijke actie houden boeren en telers Nederland gezond. En het is een bijzaak van waardering voor vitale beroepen in onze zorg, ons onderwijs en onze veiligheid om de hoek."

### Verbindend

LTO Noord, LLTB en ZLTO zoeken vaker de samenleving op en deze actie is hiervan een voorbeeld. "Boeren en tuinders doen belangrijk werk voor ons allemaal. Wij wonen in één van de meest vruchtbare delta's van de wereld en hebben dus een verantwoordelijkheid om monden te blijven voeden. Dichtbij en verder weg. Dat is een verhaal dat je moet blijven uitlegen", benadrukken de voorzitters van de belangverenigingen. "De Nederlandse land- en tuinbouw produceert groene, gezonde producten volgens de hoogste standaarden." De uitdaging vindt plaats tijdens de Dutch Food Week. Dit jaar is het thema 'verbinden'. Het evenement stimuleert het delen van kennis met elkaar op allerlei vlakken en toont nieuwe ontwikkelingen die met ons eten te maken hebben. Daarnaast zet Dutch Food Week zich in om de kwaliteit en innovaties van de Nederlandse voedselketen nationaal en internationaal onder de aandacht te brengen.

## Colofon

Deze pagina valt onder redactionele verantwoordelijkheid van Glastuinbouw Westland. Advertentieverkoop: Uitgeverij West Media bv, telefoon 0174-624212.

Contact Bestuur Glastuinbouw Westland  
Jacco Vooijs: voorzitter  
telefoon: 06-10358391  
Follow me on twitter @VooijsWestland  
Hans van Geest: regiocoördinator  
Marjolijn Elgers: bestuurlijk secretaresse. U kunt de bestuursleden bereiken via het secretariaat: telefoonnummer: 085-0036400  
e-mail: [info@glastuinbouwwestland.nl](mailto:info@glastuinbouwwestland.nl)  
website: [www.glastuinbouwwestland.nl](http://www.glastuinbouwwestland.nl)

Relatiebeheerders  
Jos van Kester: 06-46216729  
Kees Duijvesteyn: 06-50684311  
Ab van Marrewijk: 06-39639131



Meldpunt misstanden Glastuinbouw  
E: [info@glastuinbouwwestland.nl](mailto:info@glastuinbouwwestland.nl)  
T: 06 10 35 83 91 (Jacco Vooijs)

Ondernemers Klankbord  
[www.ondernemersklankbord.nl](http://www.ondernemersklankbord.nl)  
070-3490600





**SANTEN & GASILLE**  
MAKELAARS

**De makelaars met een andere aanpak**

- Aan- en verkoop
- Reconstructie
- Onteigening
- Taxatie en advies



**DE LIER 0174-511300**

**SANTEN-GASILLE.NL**



**SCHERM NED**  
Covers your world





**Dé specialist in scherming en insectengas**  
Bel 0174 - 622 214 of mail naar [info@schermned.nl](mailto:info@schermned.nl)

**Volg ons op Social Media**



Facebook:  
[Glastuinbouw Westland](https://www.facebook.com/GlastuinbouwWestland)

Twitter:  
[@GlastuinbouwWL](https://twitter.com/GlastuinbouwWL)